N°. 58 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Vrijdag 9 Maart.

Frankrijk.

Parijs, den 6den Maart.

De afgemaardigden zijn heden voortgegaan met de beraadslaging over het ontwerp voor de organisatie der departementale raden.

— De kwestie van de geheime fonden heeft bijna al haar belang verloren, sedert men zich overtuigd houdt dat de gelden eenig bezwaar aan het gouvernement zullen toegestaan worden; het rapport van den heer *Debelleyme* trok dan ook weinig de aandacht der kamer. De politie laat intusschen niet af met uiterst werkzaam te zijn, om overal de sporen van zamenzweeringen en geheime associatien te ontdekken. De moeijelijkheid waarin het ministerie zich overigens van vele andere zijden gewikkeld ziet, heeft sommige bladen doen zeggen, dat men wellicht op eene nieuwe ontbinding van de kamer kon bedacht zijn. Onder de tegenwoordige omstandigheden gelooft echter niemand daaraan.

— De commissie van de kamer der gedeputeerden nopens het pensioen voor de weduwe van den generaal *Damremont*, is bij haar gevoelen gebleven en heeft voorgesteld, om de door de kamer der pairs bijgevoegde bepaling, dat een deel der gelden op de kinderen zou overgaan, te verwerpen.

— Te Chalons sur Saone is de generaal *Bachelu*, door het kies-Collegie van het tweede arrondissement tot gedeputeerde verkozen.

— De zwangerschap der Hertogin *van Orleans* wordt thans voor stellig verzekerd; men zegt dat eerlang het berigt officieel zal worden bekend gemaakt.

— Men heeft heden morgen de onlangs gearresteerde persoon, *Valentin*, in tegenwoordigheid van *Hubert* gebragt; zij zouden voor zes jaren deel van dezelfde republikeinsche associatie hebben uitgemaakt. Heden morgen is nog een student in de medicijnen als in dezelfde zaak betrokken in de conciergerie gebragt.

— De berigten die men hier van St. Giles, de Sables d'Olonnes en andere punten van de westkust ontvangt, omtrent de schaden door de hooge zee veroorzaakt, luiden treurig. De velden zijn overstroomd en met zand overdekt; geheele dorpen moeten door hunne inwoners worden verlaten.

— Terwijl men onlangs niets dan geruchten hoorde van eene aanstaande vredebreuk met *Abd-el-Kader*, valt men thans, dat het gouvernement reeds de echo uit andere papieren gezand is, dan tot eene nieuwe expeditie tegen Algiers besloten zoude hebben. Deze heeft een zijner voornaamste agenten *Mouloud Ben el Harach* met geschenken voor den Koning naar herwaarts gezonden, en is tevens zegt men belast, om nadere schikkingen met het bestuur te treffen. Ook de Bey van Constantine zou een onderhandelaar naar Parijs gezonden hebben, te weten de beruchte *Ben Aissa*, die in 1832 de geheele bevolking van Bona naar Constantine wegvoerde en later nog een paar malen voor de stad verscheen. De voorstellen die hij in last had van wege *Achmed* te doen, zouden hierop neerkomen: De bey zou in Constantine terug keeren en de suzereniteit van Frankrijk erkennen; hij zou eene jaarlijksche schatting willen betalen, en voor zich de belastingen innen die door hem jaarlijks op de van hem afhankelijke stammen werden geheven. De Franschen zouden het regt hebben om eene bezetting in de Casbah te leggen, welk garnizoen door *Achmet* zou worden betaald, enz. Men denkt dat het gouvernement ten opzigte van Constantine geen besluit zal nemen, zoo lang de kwestie der Afrikaansche bestittingen nog door de kamer niet is beslist geworden.

— De luitenant-generaal *Harispe* die het bevel aan de Spaansche grenzen voert, is den 2den dezer van Bajonne naar Parijs vertrokken. De marechal-de-camp *Noguer* vervangt hem gedurende zijne afwezendheid.

— Uit Bajonne wordt van den 2den dezer geschreven: De jongste tijdingen uit Estella zijn van den 28sten februarij. Door reizigers uit Pampeluna had men vernomen, dat de kolonne christinos onder don *Diego Leon* opgetrokken was om de nieuwe fortificatien die de karlisten te Belabroain opgeworpen hebben te vernielen. Vrij hevige gevechten hadden er den 26 en 26sten plaats gehad; des avonds had don *Diego* uit de komst van versterking aan de zijde der karlisten, genoodzaakt geweest te wijken en was op Puenta la Reijna teruggetrokken.

— Er liep een gerucht dat *Espartero* onverwacht naar Madrid was vertrokken. — Uit deze hoofdstad heeft men heden geene nadere tijdingen.

— De binnenlandsche rente heeft zich heden met weinig veranderin in den koers vrij wel staande gehouden. Er werd geen subsidie-tractaat rondgedragen dat op den koers invloed konde hebben. De Spaansche rente is weder tot 20% gestegen; maar de specu-

latie op dit papier gebeet opgegeven zijnde, wordt daar weinig recht op geslagen. De notering was heden: 5 pCt. 109,50; 3 pCt. 70,65; Nap. renten 99,55; Sp. Ardoin 20%; Portugal 16%; Roul. L. 401%.

Nederlanden.

Breda, den 8sten Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van gisteren, zijn ontvangen twee missives van Z. Exc. den secretaris van Staat houdende kennisgeving, dat de regeringen van Wurtemberg en Nassau toegetreden zijn tot de daarbij vermelde bepalingen van het tusschen Nederland en Pruissen gesloten scheepvaartverdrag. Werd aangenomen voor kennisgeving; de stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De centrale afdeeling bragt haar verslag uit omtrent het ontwerp van wet, houdende wijzigingen in het tarief van regten op de in-, uit- en doorvoer. In dat ontwerp is nog eene aanvulling gekomen. Er is een 3de artikel bijgevoegd, aldus luidende: » De » tegenwoordige wet zal verbindende zijn op den zevenden dag » na dien der dagteekening van het Staatsblad, in hetwelk de » wet geplaatst is."

Een aantal ingekomen verzoekschriften wordt aan de daarop benoemde commissie verzonden, als van *J. van Dijk* en andere beurtschippers van Utrecht op Amsterdam tegen het aanleggen van ijzeren spoorwegen; van een ingezeten van Zuid-Holland, verlangende wijzigingen in de belasting op dienstboden; van *Schmidt* en anderen, uit Nieuwveer enz. in Drenthe, die de afschaffing der belasting op den turf verzoeken; van ingezetenen van Zuid-Beveland, die verzoeken, dat het kanton Kruiningen met dat van Goes worde vereenigd, van een ingezeten van Goes, provincie Zeeland, die vergunning verzoekt tot de oprigting van een instituut van onderwijs en opvoeding voor jonge heeren; van de kamer van koophandel en fabrijken te Schiedam, van eigenaren der glasblazerijen te Kralingen, van de kamer van koophandel en fabrijken te Leiden, van eigenaren van branderijen van korenwijn stokerijen te Delfshaven, van ingezetenen van Weesp enz. tegen het voorgestelde inkomende regt op de steenkolen, van arbeiders in de veenderijen, provincie Groningen en Drenthe, van verveeners te Oost- en West-Stellingwerf in Friesland en anderen, verzoekende een impost op de steenkolen.

Aan de kamer wordt hulde gedaan; van de officiele uitgave van het wetboek van strafvordering, van *Geschiedkundige beschouwingen over den handel* in ons vaderland vooral met betrekking tot de in- en uitgaande regten, door den heer Mr. *J. van Hees van Berkel*, substituut van den officier van Justitie te Amersfoort, en van een ex. van het tijdschrift het *Athenaeum* door den heer Mr. *Backer Korff*.

De heer *Luzac* biedt aan de kamer, namens den schrijver aan een werk, behelzende *Gedachten nopens de Beoefening en toepassing van de nieuwe Nederlandsche wetgeving, in verband met de tegenwoordige Fransche wetgeving* door Jhr. Mr. *J. de Bosch Kemper*, substituut officier te Amsterdam. De heer *Luzac* zegt, dat het hem allezins aangenaam is een werk van den onderhavigen aard te kunnen aanbieden, hetwelk geschreven is door den zoon van den waardigen man die zeker het beste gedeelte zijns levens aan den opbouw van de nieuwe vaderlandsche wetgeving te koste heeft gelegd. Het is hem te aangenamer dit te kunnen doen, vermits uit dit werk ten overvloede blijkt, dat de waardige zoon van den bedoelden, te vroeg ontslapen beroemden vaderlandschen regtsgeleerde, de voetstappen zijns vaders drukt, en al den tijd, dien hem van de vervulling zijner ambtsbezigheden overblijft, zorgvuldiglijk wijdde aan nuttige beoefening van de nieuwe Nederlandsche wetgeving betreffende.

Deze onderscheiden boekwerken zullen in de bibliotheek der kamer worden geplaatst.

De *Voorzitter* deelde mede, dat hij van de leden der kamer, de heeren *Repelaar*, *van Molenaarsgraaf*, *Schimmelpenninck*, *van der Oije* en *van Dam van Isselt* kennis heeft ontvangen, dat zij door andere betrekkingen van dijkgraven, enz., uit hoofde van de gelijken staat der rivieren, niet ter vergadering kunnen tegenwoordig zijn.

De commissie tot de verzoekschriften bragt vervolgens haar slag uit (wij zullen op hetzelfde morgen terugkomen). De vergadering werd daarna tot nadere bijeenroeping geschiedende.

— De jongste van onze Nederlandsche rivierstanden, omtrent tijdingen, zijn van eenen belangrijken en over het geheel van eenen gunstigen aard.

De ijsdam, die boven Arnhem in den Rijn met [illegible] van den 6den lange der linker oever toegebroken [illegible]

huizen beneden den Waalmond was toen het ijs tot het punt van separatie weder volgestopt en sterk opeengedrongen, zoodat op dat oogenblik al het water van den Bovenrijn door het Pannerdensche kanaal moest worden afgevoerd, waardoor de dijken, vooral ook van den Nederrijn en Lek, zeer schenen bezwaard te zullen worden. Werkelijk had men reeds een berigt uit Lek en Waal, van den 6den des morgens vroeg, dat het ijs op den Nederrijn, tusschen genoemde plaats en Maurik, zich, na in beweging te zijn geraakt, tot den ijsdam had gezet, waardoor het water in korten tot 40 duim beneden den dijkskruin gerezen was, en te Lobith op den dijk stond; hetgeen als een gevolg van de verstopping van den Waalmond werd aangemerkt.

Sedert echter heeft men de gunstige tijding ontvangen, dat niet alechts de ijsdam te Lobith in den nacht van den 5den op den 6den opgebroken en geheel opgeruimd is, maar ook dat het daarvan komend ijs, met het bovenlandsche ijs vereenigd, de monden van de Waal en van den Nederrhijn ingedreven en aldaar doorgedreven is. Te Lent heerschte in den ochtend van den 6den tamelijk sterke ijsgang. In den nacht van den 5den op den 6den was ook te Doodewaard, Ochten, Echteld en Thiel het ijs in de Waal losgegaan, doch op laatstgemelde plaats wederom vast geraakt, zoodat 's morgens ten 5 ure het water te Echteld sterk gewassen en de kade van den Willemspolder overgeloopen was. Men hield het intusschen daarvoor, dat, ten gevolge der opruiming van de ijsversteppingen te Lobith en aan den Hertenberg, de gevaren voor de oevers van Waal, Nederrhijn en Lek reeds aanmerkelijk waren verminderd.

Te Arnhem is in den nacht van den 5den op den 6den zeer veel ijs voorbijgedreven, doch in den morgen van laatstgenoemden dag was dit reeds aanmerkelijk verminderd. Het bruggehoofd aan den linker oever van den Nederrijn aldaar was door het ijs weggestoken. Te Arnhem had men den 7den eene opene rivier, zonder drijfijs, terwijl het water vallende was.

De gemeenten van Gelderland, welke door de dijkbreuken boven Rees geheel of gedeeltelijk in watersnood zijn gebragt, zijn, voor zoover men weet: Westervoort, Duiven, Zevenaar, Didam, Angerlo, Brempt, Keppel, Hummelo, Gendringen, Terborg, Silvolde, Warnsveld, Brummen.

Op den IJssel werd den 6den des morgens, nadat vroeger op de verschillende punten het ijs sterk doorgedreven was, weinig meer daarvan bespeurd, en de monden der rivier tot aan de zee waren geheel open; zoodat men ook omtrent den toestand dier rivier meer gerust kon zijn. Uit Zutphen meldt men van den 5den, dat het inundatiewater te Doetinchen 18 duim gevallen was, en dat over het geheel de overstrooming 63 duim minder hoog was geweest, dan in 1814. Elders is die val aan den regter oever van den IJssel echter niet opgemerkt. Door het overloopen van den Kanondijk zijn de buurtschappen Tonder, Voorstonden, Voorst en Brummen geïnundeerd. De overlaat van den Snippelingsdijk werkte den 5den met 51 duim, en de gemeenschap langs de Landerstraat onder Diepenveen was dien ten gevolge gestremd. Door den hoogen rivierstand stond den 5den de straatweg tusschen Olst en Deventer 60 à 70 duim onder water, en waren ook de wegen tusschen Deventer en het Koerhuis naar Zutphen, alsmede die op den linkeroever van den IJssel naar Apeldoorn, diep overstroomd.

Volgens berigten uit Wageningen, Grebbe, Wijk bij Duurstede, Schalkwijk en Vreeswijk, is in den loop van den 5den en 6den het ijs aldaar op den Nederrijn en Lek in beweging geraakt, en de rivier meerendeels opengekomen. Een ijsdam, die zich beneden de Grebsche haven had gezet, is dien ten gevolge doorgeschoten. Bij Krimpen, even boven het veer, was het sterk opeengeschoven, zoodat men aldaar in den morgen van den 6den het bestaan eener ijsstopping vermoedde. Het water was toen aldaar 40 duim gevallen.

Van Gorinchem meldt men, dat het ijs in de Merwede aldaar in den loop van den 5den is opgeruimd. In de killen en verder benedenwaarts is zulks mede het geval geweest. Daarentegen zat het ijs in de Waal bij Gorinchem tot aan de haven dier stad gisteren 's namiddags ten 6 ure nog vast.

Uit 's Hage vernemt men dat de ongesteldheid van Z. Exc. den secretaris van Staat, baron *van Doorn*, een zoodanige gunstige wending genomen heeft, dat men zich met een spoedig herstel mag vleijen.

— De opperstuurman *H. B. Kasch* van de koloniale marine, is ter zake zijner verrigtingen bij het stranden der stoomboot *William I* in Oost-Indie, benoemd geworden tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Aan het onderstaande verleenen wij volgaarne eene plaats:

» Zoo het verlies van een' in allen deele braven en door elk beminden chef gevoelig is voor een korps, dan is het zulks te meer, wanneer deze chef zoo door zijne bijzondere deugden, zijn openhartig en braaf karakter, door zijne regtschapenheid als mensch, door zijn moed en beleid als soldaat, en door zijne zorgvuldige behartiging van al hetgeen tot roem van het korps en tot welzijn van het geheel als van ieder in het bijzonder kon strekken, ook als chef de algemeene hoogachting zich heeft weten eigen te maken; dan immers mag zulks en met regt een dubbel verlies genoemd worden.

» Dit ondervond het 2de bataillon jagers ten gevolge van het bij Z. M. besluit van den 19den Februarij jl. n°. 2 benoemen als kommandant der afdeeling grenadiers, van hunnen hoogachten en wegens zijnen vriendschappelijken en regt vaderlijken omgang geroemden chef, den heere kolonel *Koerts*; en ofschoon deze overplaatsing door verschillende gerugten reeds lang was voorzien, zoo is en blijft dit verlies desniettemin diep gevoelig en treffend.

» Bij het verlaten van een korps door hem sedert dezelfs oprigting gekommandeerd, en onder zijne leiding geworden wat het thans is, heeft de kolonel *Everts*, hoe eervol de aan hem opgedragene betrekking ook moge zijn, in zijne te dien einde aan hetzelve gerigte en achtergelatene order, dan ook zijn innig leedwezen daarover betuigd en zulks bij het persoonlijk afscheid nemen van het korps herhaaldelijk ten ondubbelzinnigste te kennen gegeven. Genoegzij moge het hem dan zijn, de verzekering te erlangen, dat zijn naam bij hen steeds levendig onder het korps zal blijven en de beste en zuchtigste wenschen voor zijn geluk hem volgen."

— Het bestuur der afdeeling Vriesland van de Maatschappij tot bevordering der toonkunst heeft aangekondigd, dat er weder een buitengewoon muzijkfeest zal worden gehouden, waarvan het programma nader zal bekend gemaakt worden.

— Men heeft thans berigten uit Java tot den 15den. Wij zullen op dezelve morgen nader terugkomen.

In de zitting van dingsdag zijn de belgische vertegenwoordigers zoover met de wet op de jury gevorderd, dat de meeste bepalingen door de centrale sectie omtrent de verkiezing en zuivering der gezworenen voorgesteld, definitief aangenomen werden. De algemeene stemming moest nog volgen. In den aanvang der zitting bragt de heer *Kervijn* rapport uit het aangevraagd crediet voor de buitengewone zending naar Konstantinopole.

De benaat die ergisteren moet vergaderen is niet voltallig genoeg geweest.

— Het dividend van de algemeene Maatschappij tot bevordering van de volksvlijt over 1837, uit te keeren na aftrek der kosten, is bepaald op 25 fr. 50 c. voor ieder der 60,000 aandeelen. Het reservefonds dier maatschappij bedraagt thans 20,668,719 fr., zijnde bijna een derde van het kapitaal.

— Te Antwerpen waren de fonden gisteren (7 *Maart*) genoteerd: Belg. 102⅛; O. Met. 106; Sp. Ard. 18⅛; Dif. 8⅛; Nap. r. 93¼; Rom. L. 101; Cert. te Antw. 100⅞; Braz. 18⅛. — Wissel op Amst. en Rott. pari.

De Londensche berigten tot den 5den, over België ontvangen, houden nader de tijding, dat de enlosten in Kanada als geëindigd kunnen beschouwd worden; daarentegen werd in de Londensche bladen gesproken, van zeer groote moeijelijkheden in den Amerikaanschen handel.

— In eene der Londensche wijken, te Marijlebone, had eene verkiezing voor het huis der gemeenten plaats hebben, deszelve was tegen de verwachting der ... partij in het voordeel der tory's uitgevallen, zijnde lord *Teignmouth* met 4223 stemmen verkozen; zijn mededinger, de heer *Ewart*, had 3966 stemmen. Het gerucht dat er eene verandering in het ministerie op handen was, waarbij de heer *Peel* aan het hoofd zou komen, hield zich te Londen staande houden.

— De zaal van het huis der gemeenten is dezer dagen door 5680 gazlichten verlicht geworden, die in zes rijen geplaatst, den schoonsten glans verspreiden. Deze verlichting zou ieder uur op 3 p. st. komen te staan.

— De belgische gezant, *van de Weyer*, is te Londen teruggekomen.

— Ter Londensche beurs van den 5den waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 92¾ ⅜; Ned. 2½ pCt. 53¼, 52⅞, 53; ditto 5 pCt. 105¼, ⅜, 103; Spanje 19½; Port. 18¾; Braz. 75¼.

173ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Vijfde Klasse.

12ste Trekking.					22ste Trekking.				
N°.	3742	een prijs van	1000	gl.	N°.	10292	een prijs van	1000	gl.
»	1210	»	»	1000	»				
»	1164	»	»	1000	»				
»	22229	»	»	1000	»				
»	12372	»	»	1000	»				

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (7 *Maart*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 55⅝; ditto 5 pCt. 102; Kasb. 22⅞, 11/16; Amort. Synd. 9 11/16; ditto 5½ pCt. 78; Handelm. 180¼, 179⅝, 180; O. I. 5 pCt. 99½; Ardoins 85 £ 18½; coup. Novemr. 1837 11½; Difered 7¼; Met. 102⅜; Columb. 21 15/16, ½; Enkele bl. Gr. 16⅝; Braz. 76⅛, ¼.

*** IEMAND genegen zijnde op HYPOTHEEK, (*waarvande Goederen eene meer dan driedubbelde Waarde bevatten*) ... oorspronkelijk van *f.* 4000 tegen den Interest van 5 pCt. ... te bekomen geven, gelieve zich met gefrankeerde Brieven ... te *Heusden*.

A. PIRON,

Brugstraat Letter B., N°. 242,

heeft de eer de DAMES te berigten, dat hij wederom gearriveerd is, met een aanzienlijk assortiment LINTEN, AGREMENTEN, BOUQUETS en DAMES-HOEDEN. Hij vleit zich met de begunstiging zijner Stadgenooten en belooft eene prompte en civiele bediening.

Te Breda bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.